

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

La prima repetiție chiar, după distribuirea rolurilor, Paul Matache, interpretul principal și cel mai talentat din echipă, a întârziat zece minute. Îl cunoșteam ca pe un băiat serios; [...] și i-am scuzat întârzierea, gândindu-mă că au fost de vină tramvaiele.

Dar la a doua repetiție a întârziat cincisprezece minute, iar la a treia, douăzeci. De astă dată, i-am spus în glumă, așa cum aveam obiceiul să îmi fac observațiile:

— *Dacă vei veni la repetiții, dragă Paule, tot așa, gradat ... cu cinci minute mai târziu în fiecare zi, în cele din urmă n-ai să mai vii deloc.*

— *Vă rog să mă scuzați, don' profesor, dar am o serie de treburi care ...*

— *Te rog să ne crezi că și noi toți avem mai multe serii de treburi care ... și, totuși, de când am început repetițiile, nimeni n-a întârziat cu o secundă măcar. [...]*

Mă așteptam ca, la repetiția următoare, Matache să sosească cel puțin exact la ora fixată, dacă nu chiar înainte cu câteva minute, spre a-și răscumpăra astfel celelalte întârzieri. Ora fixată era cinci, dar iată că se făcu cinci și jumătate și protagonistul nostru nu mai sosea. [...]

— *În felul acesta nu mai putem continua repetițiile și la serbare riscăm să ne facem de râs. Eu țin totuși să se joace această piesă, la care am lucrat nopți întregi și care cred că ar avea mult succes. După voi, cine este cel mai indicat să preia rolul lui Matache?*

Toți răspunseră în cor, de parcă ar fi fost vorba dinainte:

— *Mărgărit, don' profesor!*

Mărgărit sări ca ars:

— *Eu ..., dar de ce tocmai eu?!*

— *Fiindcă tot n-ai niciun rol în piesă! îi răspunseră băieții.*

— *Cum n-am niciun rol? obiectă el, mai în glumă, mai în serios. Nu sunt eu suflerul* trupei? Oare, ați uitat că doi dintre cei mari scriitori ai noștri au fost sufleri: Eminescu și Caragiale? [...] Ce v-ați face voi, la urma urmei, fără sufler?*

— *Am să-ți răspund eu, Nicule! [...] Ar învăța rolurile la perfecție și te-am da frumușel la o parte.*

Băieții râseră și aplaudară cu sinceritate.

Când a sosit, în sfârșit, Matache, la ora șase fără zece, ne-a găsit asupra repetiției și a căzut tocmai pe-o replică de-a lui, spusă de Mărgărit. Ne-a dat bună seara, i-am răspuns, iar el, foarte contrariat, a întrebat, nevenindu-i să creadă:

— *Ăăă ... ați început repetiția?*

— *Fără dumneata, Matache, închipuie-ți! [...]*

— *Cum adică, don' profesor? făcu el, uluit.*

— *Adică, în rolul tău va juca un elev punctual întotdeauna, și anume Mărgărit. [...]*

— *O să vedeți că până la urmă n-o să se aleagă nimic din piesă, dacă nu joc eu! [...]*

— *la te uită, marea vedetă! Pesemne de aceea te lăsai așteptat, convins că fără tine nu se poate ... întocmai ca cocoșul din fabulă, care credea că, dacă nu cântă el, nu răsare soarele ... Și, într-o dimineață, s-a încăpățânat și n-a mai vrut să cânte; dar, spre marea lui uimire, soarele tot a răsărit!*

Grigore Băjenaru, *Bună dimineața, băieți!*

**suflerul* (sufleur) – persoană care suflă actorilor, în timpul repetițiilor și al reprezentațiilor, replicile pe care urmează să le spună

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *fixată*, *uimire*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulelor din secvența: — *Fără dumneata, Matache, închipuie-ți!*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din fragmentul: *spre a-și răscumpăra astfel celelalte întârzieri*. **4 puncte**

4. Transcrie două cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența: *La prima repetiție chiar, după distribuirea rolurilor, Paul Matache, interpretul principal și cel mai talentat din echipă, a întârziat zece minute. Îl cunoșteam ca pe un băiat serios.* **4 puncte**
5. Numește două trăsături de caracter ale personajului Paul Matache, ilustrându-le cu câte un citat potrivit. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care Paul Matache este înlocuit din rolul său. **4 puncte**

B. Redactează, în 100 – 180 de cuvinte, rezumatul textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi ideile principale, dovedind înțelegerea textului;
- să prezinți evenimentele în succesiune logică;
- să respecti regulile de alcătuire a unui rezumat;
- să te încadrezi în numărul de cuvinte indicat.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Gara Filaret a fost prima gară din București, inaugurată în octombrie 1869, cu ocazia punerii în folosință a tronsonului feroviar București Filaret – Giurgiu, prima linie de cale ferată din România, care lega capitala de portul dunărean, o rută comercială de maximă importanță.

Primele două trenuri au plecat oficial din gara Filaret la data de 31 octombrie.

Primul era format din locomotiva Mihai Bravu și trei vagoane, care transportau 90 de călători, printre care și membrii guvernului și alți demnitari, iar al doilea tren se numea „Dunărea”. Gara din Giurgiu i-a așteptat împodobită, în straie de sărbătoare [...]. La data de 12 noiembrie, în același an, a sosit în gara Filaret, din direcția Giurgiu, trenul care transporta perechea princiară a României, formată din Carol I și logodnica acestuia, Elisabeta de Wied. Viitorii suverani ai României au fost primiți, pe peron, de o delegație numeroasă, trăgându-se 100 de salve de tun. Perechea princiară pleacă de la gară spre Mitropolie, însoțită de întregul alai de curteni și politicieni, unde este așteptată în dangățul clopotelor bisericii, pentru a oficializa căsătoria lor.

Ginel Lazăr, *Primele gări bucureștene*, în *BIG Explorer*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
- anul în care a fost inaugurată gara Filaret;
 - numele celui de-al doilea tren care a plecat din gara Filaret. **4 puncte**
2. Scrie numele autorului și denumirea publicației în care a apărut articolul. **4 puncte**
3. Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Gara din Giurgiu i-a așteptat împodobită, în straie de sărbătoare.* **4 puncte**
5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: *La data de 12 noiembrie, în același an, a sosit în gara Filaret, din direcția Giurgiu, trenul care transporta perechea princiară a României, formată din Carol I și logodnica acestuia, Elisabeta de Wied.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unei călătorii. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).